

Yitro יתרו Jetro

Shemot/Exodus 18:1-20:23

This week the Israelites will pull up their tent pegs and arrive at the mountain in the wilderness of Sinai:

Shemot 19:1 In the third month after the children of Israel had gone out of the land of Egypt, on the same day, they came to the Wilderness of Sinai. 2 For they had departed from Rephidim, had come to the Wilderness of Sinai, and camped in the wilderness. So Israel camped there before the mountain.

The Torah tells us that the children of Israel have left Rephidim where they fought Amalek and have arrived at a new location... a place we assume they have never been before. Or have they? We know that Moshe has been here before. He was shepherding the flock of Jethro on Mt. Horeb when he had his burning bush experience:

Shemot 3:1 Now Moshe was tending the flock of Yitro (Jethro) his father-in-law, the priest of Midian. And he led the flock to the back of the desert, and came to Horeb, the mountain of Elohim. 2 And the Angel of יהוה appeared to him in a flame of fire from the midst of a bush. So he looked, and behold, the bush was burning with fire, but the bush was not consumed. 3 Then Moshe said, “I will now turn aside and see this great sight, why the bush does not burn.” 4 So when יהוה saw that he turned aside to look, Elohim called to him from the midst of the bush and said, “Moshe, Moshe!” And he said, “Here I am.” ...10 “Come now, therefore, and I will send you to Pharaoh that you may bring My people, the children of Israel, out of Egypt.” 11 But Moshe said to Elohim, “Who am I that I should go to Pharaoh, and that I should bring the children of Israel out of Egypt?” 12 So He said, “I will certainly be with you. And this shall be a sign to you that I have sent you: When you have brought the people out of Egypt, you shall serve Elohim on this mountain.”

Horeb (means “dry” or “desolate”) is an alternative name for Mt. Sinai:

Devarim/Deut. 4:10 “especially concerning the day you stood before יהוה your Elohim in Horeb, when יהוה said to me, ‘Gather the people to Me, and I will let them hear My words, that they may learn to fear Me all the days they live on the earth, and that they may teach their children.’”

Let’s dig a little to find an interesting nugget. Last week we learned that upon arrival at Rephidim, the people were very thirsty and cried out to Moshe. Moshe asked

Yitro יתרו Jetro

Shemot/Exodus 18:1-20:23

Deze week zullen de Israëlieten hun tentpinnen uittrekken en bij de berg in de Sinai wildernis aankomen:

Shemot 19:1 In de derde maand nadat de kinderen van Israël uit het land van Egypte waren gegaan, op dezelfde dag kwamen zij in de Wildernis van Sinai. 2 Want zij waren van Rephidim vertrokken, waren naar de Wildernis van Sinai gekomen en in de wildernis gekampeerd. Zo kampeerde Israël daar vóór de berg.

De Torah vertelt ons dat de kinderen van Israël Rephidim hebben verlaten waar zij Amalek bestreden en bij een nieuwe plaats aankwamen ... een plaats waar zij, veronderstellen wij, nooit eerder zijn geweest. Of wel? Wij weten dat Moshe hier voordien is geweest. Hij hoede de kudde van Jethro bij de berg Horeb toen hij zijn brandende struikervaring had:

Shemot 3:1 Nu hoede Moshe de kudde van Yitro (Jethro) zijn schoonvader, de priester van Midian. En hij leidde de kudde tot achter de woestijn, en kwam bij Horeb, de berg van Elohim. 2 En de Engel van יהוה verscheen aan hem in een vlam van vuur vanuit het midden van een struik. Zo keek hij, en zie, de struik brandde met vuur, maar de struik werd niet verteerd. 3 Toen zei Moshe: “Ik zal nu opzij gaan en dit grote schouwspel bezien, waarom de struik niet verbrandt.” 4 Dus toen יהוה hwhy zag dat hij opzij ging om te kijken, riep Elohim tot hem vanuit het midden van de struik en zei: “Moshe, Moshe!” En hij zei: “Hier ben ik.” ... 10 “Kom nu, daarom, en Ik zal u naar Pharaoh sturen opdat u Mijn volk, de kinderen van Israël, uit Egypte kunt voeren.” 11 Maar Moshe zei tot Elohim: “Wie ben ik dat ik naar Pharaoh zou gaan, en dat ik de kinderen van Israël uit Egypte zou voeren?” 12 Dus zei Hij: “Ik zal zeker met u zijn. En dit zal een teken aan u zijn dat Ik u heb gestuurd: Wanneer u de mensen uit Egypte hebt gevoerd, zult u Elohim op deze berg dienen.”

Horeb (betekent “droog” of “desolaat”) is een andere naam voor berg Sinai:

Devarim/Deut. 4:10 vooral betreffende de dag dat u vóór יהוה uw Elohim in Horeb stond, toen יהוה tot mij zei: “Verzamelt het volk tot Mij, en Ik zal hen Mijn woorden laten horen, opdat zij kunnen leren om Mij te vrezen alle dagen die zij op de aarde leven, en opdat zij hun kinderen kunnen onderwijzen.””

Laten we een beetje graven om een interessante lekkernij te vinden. Vorige week leerden wij dat bij aankomst in Rephidim, het volk zeer dorstig was en tot Moshe schreeuwde. Moshe

יהוה what he should do, and he was told to strike the rock with his staff. Where was that rock? It WASN'T at Rephidim:

Shemot 17:5 And יהוה said to Moshe, “Go on before the people, and take with you some of the elders of Israel. Also take in your hand your rod with which you struck the river, and go. 6 “Behold, I will stand before you there on the rock in Horeb; and you shall strike the rock, and water will come out of it, that the people may drink.” And Moshe did so in the sight of the elders of Israel.

Okay, so we have at least Moshe and “some of the elders of Israel” who have gone to the location of Horeb (Mt. Sinai). Now this may explain another detail from last week. When Moshe heard that Amalek had come against Israel, he told Yehoshua (Joshua) to choose some men and begin fighting “tomorrow:”

Shemot 17:8 Now Amalek came and fought with Israel in Rephidim. 9 And Moshe said to Joshua, “Choose us some men and go out, fight with Amalek. Tomorrow I will stand on the top of the hill with the rod of Elohim in my hand.”

Why would they not engage in battle immediately? According to what we have just learned, the leaders and Moshe are at Mount Horeb/Sinai and it would therefore take Yehoshua a day to organize the troops and march them back towards Rephidim. But the hill that Moshe will stand on, with his staff raised, is the very mountain that a few days later will be smoking with the Presence of the Almighty!

Now here's something else to think about. You may have wondered how if the water producing rock was at Horeb/Sinai, then how did the children of Israel receive water? The rabbis teach that the gushing water from the rock formed several rivers and streams that flowed to Rephidim. So...since water symbolizes Torah, יהוה had intended all along to provide the nation's water needs from Sinai, the place of the giving of the Torah! The waters which save the children of Israel will flow from Sinai!

The Father wanted to create a yearning for Sinai in the hearts of His children. The presence of water coming from the Mount was a kind of forerunner to the revelation of Torah. The association of life with water is paralleled with the association of life with the Word of יהוה. We also see that in the future, living water will flow from Jerusalem:

Zechariah 14:8 And in that day it shall be that living waters shall flow from Jerusalem, Half of them toward the eastern sea And half of them toward the western sea; In both summer and winter it shall occur.

vroeg יהוה wat hij zou doen, en hem werd verteld om de rots met zijn staf te slaan. Waar was die rots? Ze WAS NIET in Rephidim:

Shemot 17:5 En יהוה zei tot Moshe: “Gaat vóór het volk uit, en neemt enkele oudsten van Israël met u mee. Neem ook uw staf in uw hand waarmee u de rivier sloeg, en ga. 6 “Zie, Ik zal daar vóór u op de rots in Horeb staan; en u zult de rots slaan, en er zal water uitkomen, zodat het volk kan drinken.” En Moshe deed dit in het zicht van de oudsten van Israël.

O.k., dus hebben wij minstens Moshe en “enkele oudsten van Israël” die naar de plaats van Horeb (berg Sinai) zijn gegaan. Nu kan dit een ander detail van vorige week verklaren. Toen Moshe hoorde dat Amalek tegen Israël was opgestaan, zei hij Yehoshua (Joshua) om sommige mannen te kiezen en “morgen” te beginnen vechten:

Shemot 17:8 Nu kwam Amalek en vocht met Israël in Rephidim. 9 En Moshe zei tot Joshua: “Kiest ons enkele mannen en gaat uit, vecht met Amalek. Morgen zal ik op de top van de heuvel staan met de staf van Elohim in mijn hand.”

Waarom zouden zij niet meteen de strijd aanbinden? Volgens wat wij net hebben geleerd, zijn de leiders en Moshe bij de berg Horeb/Sinai en het zou Yehoshua daarom een dag kosten om de troepen te organiseren en met hen terug richting Rephidim te marcheren. Maar de heuvel waarop Moshe zal staan, met zijn opgeheven staf, is dezelfde berg die een paar dagen later met de Aanwezigheid van de Almachtige zal roken!

Nu is hier nog iets anders om over te denken. U kunt zich afgevraagd hebben, als de waterproducerende rots in Horeb/Sinai was, hoe de kinderen van Israël dan water krijgen? De rabbijnen onderwijzen dat het gutsende water van de rots verscheidene rivieren en stromen vormde die naar Rephidim stroomden. Dus... aangezien water Torah symboliseert was het de hele tijd יהוה's bedoeling geweest de waterbehoeften van de natie vanaf Sinai te voldoen, de plaats van het geven van de Torah! De wateren die de kinderen van Israël redden zullen vanaf Sinai stromen!

De Vader wilde een sterk verlangen voor Sinai in de harten van Zijn kinderen tot stand brengen. De aanwezigheid van water dat van de Berg komt, was een soort voorloper tot de openbaring van Torah. De verbinding van leven met water wordt vergeleken met de verbinding van leven met het Woord van יהוה. Wij zien ook dat in toekomst levend water vanuit Jeruzalem zal stromen:

Zach. 14:8 En in die dag zal het zijn dat levende wateren vanuit Jeruzalem zullen stromen, de helft ervan naar de oostelijke zee en de helft ervan naar de westelijke zee; In zowel zomer als winter zal het voorkomen.

The Almighty claims to be the “living water”:

Jeremiah 2:13 “For My people have committed two evils: They have forsaken Me, the fountain of living waters. And hewn themselves cisterns — broken cisterns that can hold no water.

Yeshua also pointed to Himself as the source of “living water” when He responded to the woman at the well:

John 4:10 Yeshua answered and said to her, “If you knew the gift of Elohim, and who it is who says to you, ‘Give Me a drink,’ you would have asked Him, and He would have given you living water.” 11 The woman said to Him, “Sir, You have nothing to draw with, and the well is deep. Where then do You get that living water? 12 “Are You greater than our father Jacob, who gave us the well, and drank from it himself, as well as his sons and his livestock?” 13 Yeshua answered and said to her, “Whoever drinks of this water will thirst again, 14 “but whoever drinks of the water that I shall give him will never thirst. But the water that I shall give him will become in him a fountain of water springing up into everlasting life.”

On the last day of Sukkot, Yeshua stood up and made reference to the “rivers of living water”:

John 7:37 On the last day, that great day of the feast, Yeshua stood and cried out, saying, “If anyone thirsts, let him come to Me and drink. 38 “He who believes in Me, as the Scripture has said, out of his heart will flow rivers of living water.”

Well we can’t end here, because the book of Revelation finishes off this picture of “living water” as the source of life for all eternity:

Revelation 22:1 And he showed me a pure river of water of life, clear as crystal, proceeding from the throne of Yah and of the Lamb. 2 In the middle of its street, and on either side of the river, was the tree of life, which bore twelve fruits, each tree yielding its fruit every month. The leaves of the tree were for the healing of the nations.

On Mount Sinai, the Father will reveal Himself to His children in a physical way as He presents them with His Torah. The Torah is of the same essence as the Father. Yeshua also came in a physical way as the essence of the Torah and of the Father. He is the Word made flesh. None of them can be separated from each other. They are echad...one.

The magnitude of the revelation on Mount Sinai removed all doubt that this was a Divine occurrence. EVERY person

De Almachtige claimt het “levende water” te zijn:

Jer. 2:13 Want Mijn volk heeft twee kwaden begaan: Zij hebben Mij in de steek gelaten, de fontein van levende wateren, en zichzelf reservoirs gehouwen — gebroken reservoirs die geen water kunnen vasthouden.

Yeshua verwees ook naar Zichzelf als de bron van “levend water” toen Hij de vrouw bij de put antwoordde:

Joh. 4:10 Yeshua antwoordde en zei tot haar: “Als u de gave van Elohim kende, en wie het is die tot u zegt: ‘Geef Mij te drinken,’ u zou Hem gevraagd hebben, en Hij zou u het levende water gegeven hebben.” 11 De vrouw zei tot Hem: “Heer, U hebt niets om te putten, en de put is diep. Waar haalt U dan dat levende water vandaan? 12 Bent u groter dan onze vader Jacob, die ons de put, gaf en er zelf van dronk, evenals zijn zonen en zijn vee?” 13 Yeshua antwoordde en zei aan haar: Eender wie van dit water drinkt zal opnieuw dorsten, 14 maar wie drinkt van het water dat Ik hem zal geven, zal nooit dorsten. Maar het water dat Ik hem zal geven zal in hem een fontein van water worden dat opspringt tot in het eeuwige leven.”

Op de laatste dag van Sukkot (Loofhutten), stond Yeshua op en maakte een verwijzing naar de “rivieren van levend water”:

Joh. 7:37 Op de laatste dag, die grote dag van het feest, stond Yeshua en schreeuwde, zeggend: “Als er iemand dorst heeft, laat hem tot Mij komen en drinken. 38 Hij die in Mij gelooft, zoals de Schrift heeft gezegd, uit zijn hart zullen rivieren van levend water stromen.”

Wel, we kunnen hier niet stoppen, omdat het boek Openbaring dit beeld van “levend water” afmaakt als de bron van leven voor altijd:

Opb. 22:1 En hij toonde me een zuivere rivier van water van het leven, helder als kristal, stromend vanuit de troon van Yah en van het Lam. 2 In het midden van zijn straat, en aan beide kanten van de rivier, was de boom van het leven, die twaalf vruchten droeg, elke boom die zijn vrucht elke maand opbrengt. De bladeren van de boom waren voor het helen van de naties.

Op de berg Sinai, zal de Vader Zich aan Zijn kinderen op een fysieke manier openbaren als Hij Zich met Zijn Torah aan hen voorstelt. De Torah is van dezelfde essentie als de Vader. Yeshua kwam ook op een fysieke manier als de essentie van de Torah en van de Vader. Hij is het tot vlees gemaakte Woord. Geen van hen kan van de ander worden gescheiden. Zij zijn echad... één.

De omvang van de openbaring op de berg Sinai verwijderde alle twijfel dat dit een Goddelijk gebeuren was. ELKE persoon

experienced His Presence. This new nation was being shaped and molded into the antithesis of what they were in Egypt. In Egypt they were a bunch of unconnected slaves. Now they would cease to be individuals and instead would become a nation of citizens under the sovereignty of the Almighty whose written constitution was the Torah and whose mission was to be a “kingdom of priests and a holy nation”:

Shemot 19:5 ‘Now therefore, if you will indeed obey My voice and keep My covenant, then you shall be a special treasure to Me above all people; for all the earth is Mine. 6 ‘And you shall be to Me a kingdom of priests and a holy nation.’ These are the words which you shall speak to the children of Israel.”

What was the government that יהוה was about to set up for the people? To help us understand the concept of a “free society,” I would like to quote from Rabbi Jonathan Sacks in his commentary on Yitro (emphasis mine):

“Even today, standard works on the history of political thought trace it back, through Marx, Rousseau and Hobbes to Plato’s Republic, Aristotle’s Politics and the Greek city state (Athens in particular) of the fourth century BCE. This is a serious error. To be sure, words like ‘democracy’ (rule by the people) are Greek in origin. The Greeks were gifted at abstract nouns and systematic thought. However, if we look at the ‘birth of the modern’ – at figures like Milton, Hobbes, and Lock in England, and the founding fathers of America – the book with which they were in dialogue was not Plato or Aristotle but the Hebrew Bible. Hobbes quotes it 657 times in *The Leviathan* alone. Long before the Greek philosophers, and far more profoundly, at Mount Sinai the concept of a free society was born.

Three things about that moment were to prove crucial. The first is that long before Israel entered the land and acquired their own system of government (first by judges, later by kings) they had entered into an overarching covenant with G-d. That covenant (*brit Sinai*) set moral limits to the exercise of power. The code we call Torah established for the first time the primacy of right over might. Any king who behaved contrarily to Torah could be challenged. This is the single most important fact about biblical politics.

Democracy on the Greek model always had one fatal weakness. Alexis de Tocqueville and John Stuart Mill called it ‘the tyranny of the majority’. J. L. Talmon called it ‘totalitarian democracy.’ The rule of the majority contains no guarantee of the rights of minorities. As Lord Acton rightly noted, it was this that led to the downfall of Athens: ‘There was no law superior to that of

ervoer Zijn Aanwezigheid. Deze nieuwe natie werd gestalte en vorm gegeven in de antithese van wat zij in Egypte waren. In Egypte waren zij een troep losgekoppelde slaven. Nu zouden zij ophouden individuen te zijn en in plaats daarvan een natie van burgers onder de soevereiniteit van de Almachtige worden waarvan de geschreven grondwet de Torah was en waarvan de opdracht was een “koninkrijk van priesters en een heilige natie” zijn:

Shemot 19:5 ‘Nu daarom, als u inderdaad Mijn stem zult uitvoeren en Mijn verbond zult houden, dan zult u een speciale schat voor Mij zijn boven alle mensen; want heel de aarde is van Mij. 6 En u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilige natie zijn. ‘ Dit zijn de woorden die u tot de kinderen van Israël zult spreken.

Wat was de overheid die יהוה op het punt stond voor het volk op te richten? Om ons het concept van een “vrije samenleving” te helpen begrijpen, zou ik willen citeren van Rabbi Jonathan Sacks’ commentaar op Yitro (onderstreping van mij):

“Zelfs vandaag, gaan de standaardwerken over de geschiedenis van het politieke denken terug, via Marx, Rousseau en Hobbes naar Plato’s Republiek, Aristoteles’ Politiek en de Griekse stadstaat (Athene in het bijzonder) van de vierde eeuw v.Chr. Dit is een ernstige fout. Zeker, de woorden zoals ‘democratie’ (regeren door het volk) zijn Grieks van oorsprong. De Grieken waren begiftigd i.v.m. abstracte naamwoorden en systematisch denken. Nochtans, als wij naar de ‘geboorte van het moderne’ kijken - naar figuren als Milton, Hobbes, en Lock in Engeland, en de grondleggers van Amerika - was het boek waarmee zij in dialoog waren niet Plato of Aristoteles maar de Hebreeuwse Bijbel. Hobbes citeert het 657 keer in *The Leviathan* alleen. Lang voor de Griekse filosofen, en veel dieper, bij de berg Sinai was het concept de vrije maatschappij geboren.

Drie dingen over dat ogenblik moesten essentieel blijken. Het eerste is dat lang voordat Israël het land inging en hun eigen systeem van overheid verwierf (eerst door rechters, later door koningen), waren zij in een overkoepelend verbond met G-d getreden. Dat verbond (*brit Sinai*) stelde morele grenzen aan de uitoefening van macht. De code die wij Torah noemen stelde voor het eerst de voorrang van recht boven macht. Eender welke koning die zich niet naar de Torah gedroeg, zou uitgedaagd kunnen worden. Dit is het enige belangrijkste feit over Bijbelse politiek.

Democratie volgens het Griekse model had altijd één fatale zwakte. Alexis de Tocqueville en John Stuart Mill noemden het ‘de tirannie van de meerderheid’. J. L. Talmon noemde het ‘totalitaire democratie.’ De regel van de meerderheid bevat geen waarborg van de rechten van minderheden. Zoals Lord Acton terecht noteerde, was het dit dat tot de val van Athene leidde: ‘Er was geen wet boven die van de staat. De

the state. The lawgiver was above the law. In Judaism, by contrast, prophets were mandated to challenge the authority of the king if he acted against the terms of the Torah. Individuals were empowered to disobey illegal or immoral orders. For this alone, the covenant at Sinai deserves to be seen as the single greatest step in the long road to a free society.

The second key element lies in the prologue to the covenant. G-d tells Moses: 'This is what you are to say to the house of Jacob and tell the people of Israel. You yourselves have seen what I did to Egypt and how I carried you on eagles' wings and brought you to Me. Now, if you obey Me fully and keep My covenant, you will be My treasured possession, for the whole earth is Mine. You will be for Me a kingdom of priests and a holy nation....' Moses tells this to the people, who reply: 'We will do everything the Lord has said.'

What is the significance of this exchange? It means that until the people had signified their consent, the revelation could not proceed. *There is no legitimate government without the consent of the governed, even if the governor is Creator of heaven and earth.* I know of few more radical ideas anywhere. To be sure, there were sages in the Talmudic period who questioned whether the acceptance of the covenant at Sinai was completely free. However, at the heart of Judaism is the idea – way ahead of its time, and not always fully realized – that the free G-d desires the free worship of free human beings. G-d, said the rabbis, does not act tyrannically with His creatures." (end of quote)

It may be difficult for us who have been brought up with the false notion that Torah is bondage and legalism to think of that which יהוה was setting up at Mount Sinai was the true politics of "freedom". Today in the U.S.A., England, Israel, and many other countries, we speak of our "free" nations. Our leaders attempt to offer us a "new vision" that will give us hope. "Change" has been the rallying cry in the States, though few of us have a clue what that really means or how it could possibly take us where we want to go.

Somewhere along the line, our government ceased to deliver what they promised the nation as a whole. The individual then stepped forward and began to operate privately. The free market produced and distributed goods and many people benefitted from greater wealth and the freedom to spend as they chose. But the 1990's was riddled with problems. Health and welfare services outgrew our ability to fund them. Inner cities continued to expand with all the troubles associated with growth. Ethic tensions became an issue.

There are now a few who are taking another look at Biblical solutions. The answer that many see is called....

wetgever stond boven de wet. In het Judaïsme daarentegen, werden profeten afgevaardigd om het gezag van de koning te betwisten als hij tegen de bepalingen van de Torah handelde. Individueen waren gemachtigd om onwettige of immorele opdrachten te negeren. Voor dit alleen, verdient het verbond bij Sinai te worden gezien als de enige grootste stap in de lange weg naar een vrije samenleving.

Het tweede belangrijkste element ligt in de inleiding tot het verbond. G-d vertelt Mozes: 'Dit is wat u tot het huis van Jacob moet zeggen en vertel het volk van Israël. U hebt zelf gezien wat Ik aan Egypte deed en hoe Ik u op arendsvleugels vervoerde en tot Mij bracht. Nu, als u Mij volledig gehoorzaamt en Mijn verbond houdt, zult u Mijn kostbaar bezit zijn, want de gehele aarde is van Mij. U zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilige natie zijn ...' Mozes vertelt dit aan het volk dat antwoordt: 'Wij zullen alles doen wat de Here heeft gezegd.'

Wat is de betekenis van deze uitwisseling? Het betekent dat tot het volk zijn instemming hadden betekend, de openbaring niet kon voortgaan. *Er is geen wettige overheid zonder de instemming van de geregeerden, zelfs als de bestuurder de Schepper van hemel en aarde is.* Ik weet hoe dan ook van enkele meer radicale ideeën. Om zeker te zijn, waren er wijzen tijdens de Talmoedische periode die onderzochten of de goedkeuring van het verbond bij Sinai volledig vrij was. Nochtans, is in de kern van het Judaïsme het idee - zijn tijd ver vooruit, en niet altijd volledig gerealiseerd - dat de vrije G-d wenst de vrije verering van vrije menselijke wezens. G-d, zeiden de rabbijnen, handelt niet tiranniek met Zijn schepselen." (einde citaat)

Het kan voor ons, die met het valse begrip zijn grootgebracht dat Torah slavernij en wetticisme is, moeillijk zijn om over dat wat יהוה bij de berg Sinai aan het opstellen was te denken dat het de ware politiek van "vrijheid" was. Vandaag spreken wij in de V.S., Engeland, Israël, en veel andere landen, van onze "vrije" naties. Onze leiders proberen om ons een "nieuwe visie" aan te bieden die ons hoop zal geven. "Verandering" is de gezamenlijke roep in de V.S. geweest, hoewel weinigen van ons een aanwijzing hebben van wat dat werkelijk betekent of hoe het ons misschien kon brengen waar wij naartoe willen.

Ergens langheen de lijn, hield onze overheid op om te leveren wat zij de natie als geheel beloofde. Het individu trad toen naar voor en begon voor zich te opereren. De vrije markt produceerde en verdeelde goederen en veel mensen profiteerden van grotere rijkdom en de vrijheid om te besteden zoals zij verkozen. Maar de jaren '90 werden doorzeefd met problemen. Gezondheids- en welzijnsdiensten ontgroeiden onze capaciteit om ze te financieren. De binnensteden bleven zich uitbreiden met alle aan de groei verbonden problemen. Ethische spanningen werden een kwestie.

Er zijn er nu enkelen die anders naar Bijbelse oplossingen kijken. Het antwoord dat velen zien, wordt genoemd.... gemeenschap.

community. Now let's return to the Torah parasha and see how this all fits together. As Moshe is about to climb the Mountain to receive the Ten Commandments, the Israelites affirm their commitment to fulfilling His commandments... even though they have not even heard what they are! They are eager to make a commitment to obey:

Shemot 19:8 Then all the people answered together (yachdav - יַחְדָּו) and said, "All that יהוה has spoken we will do." So Moshe brought back the words of the people to יהוה.

The commandments became the Israelite's mission statement. This was a unifying document that gave them a shared purpose. And it is a shared purpose that defines community. Couples, families, congregations, businesses, sports teams, all thrive when rallying around a shared purpose or a goal. At Mount Sinai, the people have agreed to do... shema, all that יהוה has spoken. They are of one heart and they are eager to enter into this covenant with the One who has delivered them. Shemot 19:8 says that the people answered "together." That Hebrew word is "yachdav" (יַחְדָּו) and its root is "yachad" (יָחַד) which means "united." These words are also related words to "echad" (אֶחָד) which means "one."

The Israelites are already leaning towards obedience and service as a united community. Obviously, putting this into action quickly eluded them. But unity is the perfect will of the Father, and we need to begin to work towards this vision:

Proverbs 29:18 Where there is no vision, the people perish: but he that keepeth the Torah, happy is he.

The first century believers were very community oriented as they shared life together:

Acts 2:42 And they continued steadfastly in the apostles' doctrine and fellowship, in the breaking of bread, and in prayers. 43 Then fear came upon every soul, and many wonders and signs were done through the apostles. 44 Now all who believed were together, and had all things in common, 45 and sold their possessions and goods, and divided them among all, as anyone had need. 46 So continuing daily with one accord in the temple, and breaking bread from house to house, they ate their food with gladness and simplicity of heart, 47 praising Adonai and having favor with all the people. And Adonai added to the assembly daily those who were being saved.

Again it is pointed out that the people were of one heart and mind:

Acts 4:32 Now the multitude of those who believed were of one heart and one soul; nei-

Laten we nu terugkeren naar de Torah parasha en zien hoe dit alles in elkaar past. Als Moshe op het punt staat de Berg te beklimmen om de Tien Geboden te ontvangen, bevestigen de Israëlieten hun toezegging om Zijn geboden te vervullen... ofschoon zij zelfs niet hebben gehoord welke die zijn! Zij zijn enthousiast om een verbintenissen aan te gaan om te gehoorzamen:

Shemot 19:8 Toen antwoordde heel het volk samen (יַחְדָּו) en zei: "Alles wat יהוה heeft gesproken zullen wij doen." Dus bracht Moshe de woorden van het volk terug over aan יהוה.

De geboden werden de opdrachtverklaring van de Israëlieten. Dit was een verenigend document dat hen een gedeeld doel gaf. En het is een gedeeld doel dat gemeenschap bepaalt. Echtparen, families, congregaties, ondernemingen, sporten-teams, allen bloeien wanneer ze zich scharen rond een gedeeld doel of doelstelling. Bij de berg Sinai, was het volk overeengekomen om te doen... shema, alles wat יהוה heeft gesproken. Zij zijn één van hart en zij zijn enthousiast om in dit verbond te treden met de Ene die hen heeft verlost. Shemot 19:8 zegt dat het volk "samen" antwoordde. Dat Hebreeuwse woord is "yachdav" (יַחְדָּו) en zijn wortel is "yachad" (יָחַד) dat "verenigd" betekent. Deze woorden zijn ook verwante aan "echad" (אֶחָד) wat "één" betekent.

De Israëlieten neigen als een verenigde gemeenschap reeds over naar gehoorzaamheid en dienen. Dit op gang brengen ontging hen klaarblijkelijk vlug. Maar eenheid is de volmaakte wil van de Vader, en wij moeten naar deze visie beginnen te werken:

Spr. 29:18 Waar er geen visie is, gaat het volk ten onder: maar hij die de Torah houdt, gelukkig is hij.

De gelovigen van de eerste eeuw waren zeer gemeenschap gericht aangezien zij het leven samen deelden:

Hand. 2:42 En zij gingen voort te volharden in de leer van de apostelen en de gemeenschap, in het breken van brood, en het bidden. 43 Toen kwam vrees op elke ziel, en veel wonderen en tekens werden door de apostelen gedaan. 44 Nu waren allen die geloofden samen, en hadden alle dingen in gemeenschap, 45 en verkochten hun bezit en goederen, en verdeelde ze onder allen, zoals iedereen behoefte had. 46 Zo dagelijks eenstemmig in de tempel voort doende, en van huis tot huis brood brekend, aten zij hun voedsel met blijheid en eenvoud van hart, 47 Adonai prijzend en de gunst van alle mensen hebbend. En Adonai voegde dagelijks hen die werden gered aan de vergadering toe.

Weer wordt erop gewezen dat de mensen één van hart en geest waren:

Hand. 4:32 Nu was de massa van zij die geloofden één van hart en één van ziel; noch zei iemand

ther did anyone say that any of the things he possessed was his own, but they had all things in common. 33 And with great power the apostles gave witness to the resurrection of Adonai Yeshua. And great grace was upon them all. 34 Nor was there anyone among them who lacked; for all who were possessors of lands or houses sold them, and brought the proceeds of the things that were sold, 35 and laid them at the apostles' feet; and they distributed to each as anyone had need.

People congregated in homes as evidenced by Rav Sha'ul (Paul) in his personal greetings at the end of Romans:

Romans 16:3 Greet Priscilla and Aquila, my fellow workers in Messiah Yeshua, 4 who risked their own necks for my life, to whom not only I give thanks, but also all the assemblies of the Gentiles. 5 Likewise greet the assembly that is in their house.

The Gospel of Messiah Yeshua thrived under these conditions of community. The people had a common vision of spreading the good news of the resurrection and of being obedient to the Torah. This is “the conduct worthy of the Gospel of Messiah”:

Philippians 1:27 Only let your conduct be worthy of the gospel of Messiah, so that whether I come and see you or am absent, I may hear of your affairs, that you stand fast in one spirit, with one mind striving together for the faith of the gospel, 28 and not in any way terrified by your adversaries, which is to them a proof of perdition, but to you of salvation, and that from Yah.

Our vision should be no different today. Many of us gather in small congregations, united around learning and putting into practice our Torah faith. But let us not be guilty of forgetting our “first love”:

Revelation 2:1 “To the angel of the church of Ephesus write, ‘These things says He who holds the seven stars in His right hand, who walks in the midst of the seven golden lampstands: 2 “I know your works, your labor, your patience, and that you cannot bear those who are evil. And you have tested those who say they are apostles and are not, and have found them liars; 3 “and you have persevered and have patience, and have labored for My name’s sake and have not become weary. 4 “Nevertheless I have this against you, that you have left your first love. 5 “Remember therefore from where you have fallen; repent and do the first works, or else I will come to you quickly and remove your lampstand from its place — unless you repent.

dat om het even welke dingen die hij bezat van hem was, maar zij hadden alle dingen gemeenschappelijk. 33 En met grote macht gaven de apostelen getuigenis van de verrijzenis van Adonai Yeshua. En grote genade was op hen allen. 34 Noch waren er iemand onder hen die gebrek had; want allen die bezitters van land of huizen waren verkochten ze, en brachten de opbrengst van de dingen die werden verkocht, 35 en legden ze aan voeten van de apostelen; en zij verdeelden aan elkeen zoals iedereen behoefte had.

De mensen kwamen samen in huizen zoals door Rav Sha'ul (Paulus) getuigd in zijn persoonlijke groeten aan het eind van Romeinen:

Rom. 16:3 Groet Priscilla en Aquila, mijn medewerkers in Messiah Yeshua, 4 die hun eigen halzen voor mijn leven riskeerden, wie niet alleen ik dank, maar ook alle vergaderingen van niet-Joden geef. 5 Groet evenzo de vergadering die in hun huis is.

Het evangelie van Messiah Yeshua bloeide in deze omstandigheden van gemeenschap. De mensen hadden een gemeenschappelijke visie van het verspreiden van het goede nieuws van de verrijzenis en het gehoorzaam zijn aan Torah. Dit is “het gedrag dat het Evangelie van Messiah waardig is”:

Filip. 1:27 Laat slechts uw gedrag het evangelie van Messiah waardig zijn, zodat hetzij ik kom en u zie of afwezig ben, ik uw zaken kan vernemen, dat u vaststaat in één geest, met één mening samen strevend voor het geloof van het evangelie, 28 en in geen geval angst aangejaagd door uw tegenstanders, dat voor hen een bewijs van verderf is, maar voor u van redding, en dat vanwege Yah.

Onze visie zou vandaag niet anders moeten zijn. Velen van ons komen samen in kleine vergaderingen, verenigd rond het leren en ons Torah geloof in praktijk brengen. Maar laten we ons niet schuldig maken aan het vergeten van onze “eerste liefde”:

Opb. 2:1 Aan de engel van de kerk van Ephesus, schrijf: ‘Deze dingen zegt Hij die de zeven sterren in Zijn rechter hand houdt, die te midden van de zeven gouden lamphouders wandelt: 2 “Ik ken uw werken, uw arbeid, uw geduld, en dat u hen die kwaad zijn niet kunt verdragen. En u hebt hen getest die zeggen dat zij apostelen zijn en het niet zijn, en hen leugenaars bevonden; 3 “en u hebt volhard en geduld gehad, en voor het belang van Mijn naam gewerkt en bent niet moe geworden. 4 “Niettemin heb Ik dit tegen u, dat u uw eerste liefde hebt verlaten. 5 “Herinner u daarom van waar u bent gevallen; heb berouw en doe de eerste werken, of anders zal Ik spoedig tot u komen en zal uw lamphouder van zijn plaats verwijderen — tenzij u berouw hebt.

Shemot 20 lists for us what we know as the “Ten Commandments”. It is worth noting that, although this is such a common and well known expression, no where in the Hebrew Scriptures will you find these literal words. Following are common English translations:

Shemot 34:28 So he was there with יהוה forty days and forty nights; he neither ate bread nor drank water. And He wrote on the tablets the words of the covenant, the Ten Commandments.

Devarim 10:4 “And He wrote on the tablets according to the first writing, the Ten Commandments, which יהוה had spoken to you in the mountain from the midst of the fire in the day of the assembly; and יהוה gave them to me.

In the Hebrew, what you have is “aseret hadevarim” (אֶסֶרֶת הַדְּבָרִים) which literally translates as “The Ten Words”. What is the “First Word” and how are we to understand it?

Shemot 20:1 And Elohim spoke all these words, saying: 2 “I am יהוה your Elohim, who brought you out of the land of Egypt, out of the house of bondage.”

Why does יהוה choose this particular description of Himself? Why does He not say, “I am the Elohim who created the heavens and the earth?” The introduction that יהוה made was intended to point to the personal relationship He wanted with Israel. Continually through the confrontation with the Pharaoh, Moshe had referred to Him as a specific Elohim - “יהוה Elohim of the Hebrews”:

Shemot 7:16 “And you shall say to him, יהוה Elohim of the Hebrews has sent me to you, saying, “Let My people go, that they may serve Me in the wilderness”....

This Elohim is the One who made covenant with Abraham. In the First Word, He is telling them that He desires for them to KNOW Him as the Elohim who has remembered (acted on their behalf) them and delivered them out of Egypt. They must not forget that He has redeemed them from the bondage of this world so that they could serve Him. Now while Jewish tradition considers this “Word” the first of the ten, Christianity includes the next sentence as well, “You shall have no other gods before Me” (Shemot 20:3). How can we explain the Jewish approach?

The Ramban offers a profound answer using a short parable:

“Imagine a king who comes to a province and is not recognized. His courtiers urge him to start giving orders, since he is a king. Yet, the king hesitates. If they do not accept my sovereignty, he asks, why would they obey my commandments? God faced the same question at Sinai. If the Israelites are unsure of my existence, God wondered,

Shemot 20 lijst voor ons op wat wij als de “Tien Geboden” kennen. Het is de moeite waard op te merken dat, hoewel dit zulk een algemeen en goed gekende uitdrukking is, u deze letterlijke woorden nergens in de Hebreeuwse Schrift zult vinden; ook niet in Shemot 34:28 en Devarim 10:4.

In het Hebreeuws staat er “aseret hadevarim” (אֶסֶרֶת הַדְּבָרִים) dat letterlijk als “De Tien Woorden” vertaalt. Wat is het “Eerste Woord” en hoe moeten wij het verstaan?

Shemot 20:1 En Elohim sprak al deze woorden, zeggend: 2 “Ik ben יהוה uw Elohim, die u uit het land van Egypte, uit het huis van slavernij bracht.”

Waarom kiest יהוה deze beschrijving voor Hemzelf? Waarom zegt Hij niet: “Ik ben de Elohim die de hemelen en de aarde schiep?” De inleiding die יהוה maakte was bedoeld om te wijzen op de persoonlijke relatie die Hij met Israël wilde. Voortdurend door de confrontatie met de Farao, had Moshe naar Hem verwezen als een bijzondere Elohim – “יהוה Elohim van de Hebreeërs”:

Shemot 7:16 En u zult tot hem zeggen: יהוה Elohim van de Hebreeërs heeft me naar u gestuurd, zeggend: “Laat Mijn volk gaan, opdat zij Mij in de wildernis kunnen dienen”....

Deze Elohim is de Ene die een verbond met Abraham sloot. In het Eerste Woord, vertelt Hij hen dat Hij wenst dat zij Hem als de Elohim KENNEN die zich hen heeft herinnerd (t.b.v. hen gehandeld) en hen uit Egypte heeft verlost. Zij moeten niet vergeten dat hij hen heeft teruggekocht van de slavernij van deze wereld zodat zij Hem konden dienen. Nu, terwijl de Joodse traditie dit “Woord” als eerste van de tien beschouwt, sluit het Christendom eveneens de volgende zin daarbij in: “U zult geen andere goden vóór Mij hebben” (Shemot 20:3). Hoe kunnen wij de Joodse benadering verklaren?

De Ramban biedt een diepgaand antwoord middels een korte gelijkenis:

“Veronderstel een koning die in een provincie komt en niet erkend wordt. Zijn hovelingen sporen hem aan te beginnen orders geven, aangezien hij een koning is. Maar toch aarzelt de koning. Als zij mijn soevereiniteit niet accepteren, vraagt hij, waarom zouden zij mijn bevelen uitvoeren? God stond voor dezelfde vraag bij de Sinai. Als de Israëlieten niet zeker van mijn be-

why would they obey My laws? Therefore, the first commandment concerns not action, but apprehension. It addresses our internal sensibility, not our external behavior. It asks not for obedience, but for relationship, and relationship is the foundation of the Torah.”

According to Rashi, the entire Ten Words were revealed simultaneously, in a manner that would have been impossible to articulate. What could be the purpose of a communication which could not be cognitively understood? If the Almighty spoke all the Ten Words at once, no one could possibly have even understood one word!! The sages note that perhaps the people did not “hear” at all!! The verse immediately following the Ten Words states:

***Shemot 20:18** And all the people are seeing the voices, and the flames, and the sound of the trumpet, and the mount smoking; and the people see, and move, and stand afar off, 19 and say unto Moshe, ‘Speak thou with us, and we hear, and let not Elohim speak with us, lest we die.’*

I have used a more literal translation for you to understand my point. The Torah says that the people were “seeing the voices.” It does not say that the people “heard” the words of Elohim. The text says that they “saw” the voices, the flames, the sound of the shofar and the Mount smoking. These things frightened them, and they asked Moshe to speak that they might instead “hear” from him. Moshe answers:

***Shemot 20:20** And Moshe said to the people, “Do not fear; for Elohim has come to test you, and that His fear may be before you, so that you may not sin.” 21 So the people stood afar off, but Moshe drew near the thick darkness where Elohim was.*

Again we see the concept that the people “saw,” as opposed to “hearing” the sounds, in the following verse:

***Shemot 20:22** Then יהוה said to Moshe, “Thus you shall say to the children of Israel: ‘You have seen that I have talked with you from heaven.”*

Rashi explains that when the Torah says that the people “saw the sounds”, they actually “saw” that which is usually “heard”. These were very unusual and divine circumstances. To “see” the glory of the Word of Elohim with our own eyes...does this sound familiar?!!

***John 1:14** And the Word became flesh and dwelt among us, and we beheld His glory, the glory as of the only begotten of the Father, full of grace and truth.*

So in our parasha, on the Mountain, we have יהוה speaking in a miraculous way in which the people could “see” what is normally “heard”. It was a completely supernatural

staan zijn, vroeg God Zich af, waarom zouden zij Mijn wetten uitvoeren? Daarom betreft het eerste gebod geen actie maar vrees. Het is gericht op onze innerlijke gevoeligheid, niet ons uiterlijk gedrag. Het vraagt niet om gehoorzaamheid, maar om relatie, en relatie is de grondslag van de Torah.”

Volgens Rashi, werden alle Tien Woorden gelijktijdig geopenbaard, op een manier die onmogelijk onder woorden zou kunnen worden gebracht. Wat zou het doel kunnen zijn van een mededeling die niet herkenbaar kon worden begrepen? Als de Almachtige alle Tien Woorden ineens sprak, zou niemand zelfs maar één woord begrepen hebben!! De wijzen merken op dat de mensen misschien helemaal niet “hoorden”! Het vers onmiddellijk na de Tien Woorden stelt:

***Shemot 20:18** En heel het volk ziet de stemmen, en de vlammen, en het geluid van de trompet, en de berg roken; en het volk ziet, en beweegt, en staat ver weg, 19 en zegt tot Moshe: ‘Spreek gij met ons, en wij horen, en laten Elohim niet met ons spreken, opdat wij niet sterven.’*

Ik heb voor u een meer letterlijke vertaling gebruikt om mijn punt te begrijpen. De Torah zegt dat het volk “de stemmen zag”. Het zegt niet dat het volk de woorden van Elohim “hoorde”. De tekst zegt dat zij de stemmen, de vlammen, het geluid van het shofar en het roken van de berg “zagen”. Deze dingen maakten hen bang, en zij vroegen Moshe om te spreken opdat zij in plaats daarvan van hem zouden kunnen “horen”. Moshe antwoordt:

***Shemot 20:20** En Moshe zei tot het volk: “Vreest niet; want Elohim is gekomen om u te testen, en dat Zijn vrees vóór u kan zijn, zodat u niet kunt zondigen.” 21 Dus stond het volk ver weg, maar Moshe ging dichtbij de dikke duisternis waar Elohim was.*

In het volgende vers zien wij weerom het concept dat het volk de geluiden “zag” in tegenstelling tot “horen”:

***Shemot 20:22** Toen zei יהוה tot Moshe: “Zo zult u tot de kinderen van Israël zeggen: ‘U hebt gezien dat Ik met u vanuit de hemel heb gesproken.”*

Rashi verklaart dat wanneer de Torah zegt dat het volk “de geluiden zag”, zij eigenlijk “zagen” wat gewoonlijk wordt “gehoord”. Dit waren zeer ongebruikelijke en goddelijke omstandigheden. Om de glorie van het Woord van Elohim met onze eigen ogen te “zien”...klinkt dit vertrouwd?!!

***Joh. 1:14** En het Woord werd vlees en verbleef onder ons, en wij zagen Zijn glorie, de glorie als van de eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid.*

Dus in onze parasha, op de Berg, hebben wij יהוה op een wonderbare manier sprekend waarin het volk kon “zien” wat normaal “gehoord” wordt. Het was een totale bovennatuurlijke

experience. No one could possibly doubt that its source was יהוה! As we talked about in last week's commentary, after the Red Sea experience, they had yearned for another personal encounter with the Almighty. Yet now, they were so frightened that they requested an intermediary (20:19). That request was granted and Moshe ascended back up the Mountain to receive the divine Words. Today Yeshua is our intermediary:

John 14:6 *Yeshua said to him, "I am the way, the truth, and the life. No one comes to the Father except through Me."*

Let's return a moment to the concepts of "seeing" versus "hearing." A person can "see" an incredible amount of material at once, but how many sounds can you "hear" at once? This helps us to understand the revelation at Mount Sinai. יהוה allowed the Israelites to see a bit of His awesomeness. Did you ever wonder how our Father can hear all of our voices at once? He allowed the Israelites a completely supernatural experience, a sort of reversal of the senses. He removed the boundaries between sight and hearing. It could be an awesome preview into one aspect of what eternity might be like!

One of the most interesting pictures painted on the Mountain is that of the Hebrew wedding. If we look at Israel as the bride and יהוה as the Bridegroom, it turns the Mosaic covenant into the "ketubah" or the wedding covenant. Here are the steps:

- We have already read of the intentions made by the Groom in the "I wills" – **Shemot 6:6** "Therefore say to the children of Israel: 'I am יהוה; I will bring you out from under the burdens of the Egyptians, I will rescue you from their bondage, and I will redeem you with an outstretched arm and with great judgments. 7 'I will take you as My people, and I will be your Elohim. Then you shall know that I am יהוה your Elohim who brings you out from under the burdens of the Egyptians.'
- The bride is set apart in order to prepare for the wedding. Israel was set apart as she was brought into the wilderness (Bemidbar – place of the word) where her character was transformed. This is also called sanctification, or the process of being made holy. For Israel, this was to happen during the period we know as the "Counting of the Omer".
- The formal proposal - **Shemot 19:5** 'Now therefore, if you will indeed obey My voice and keep My covenant, then you shall be a special treasure to Me above all people; for all the earth is Mine.'
- The bride's answer to the proposal - **Shemot 19:8** Then all the people answered together and said, "All that יהוה has spoken we will do." So Moshe brought back the words of the people to יהוה.
- Preparation for the special day - **Shemot 19:10** Then יהוה said to Moshe, "Go to the people and consecrate them today and tomorrow, and let them wash their clothes."

ervaring. Niemand kon mogelijk betwijfelen dat de bron יהוה was! Als wij daarover in de commentaar van vorige week spraken, na de Rode zee-ervaring, hadden zij gesmacht naar nog een persoonlijke ontmoeting met de Almachtige. Nu nochtans, werden zij zo bang gemaakt dat zij om een tussenpersoon verzochten (20:19). Dat verzoek werd ingewilligd en Moshe besteede opnieuw de Berg om de goddelijke Woorden te ontvangen. Vandaag is Yeshua onze tussenpersoon:

Joh. 14:6 *Yeshua zei tot hem: "Ik ben de weg, de waarheid, en het leven. Niemand komt tot de Vader behalve via Mij."*

Laten we even terugkeren naar de concepten van "zien" tegenover "horen". Een persoon kan een ongelooflijke hoeveelheid materiaal tegelijk "zien", maar hoeveel geluiden kunt u tegelijk "horen"? Dit helpt ons om de openbaring bij de berg Sinai te begrijpen. יהוה stond de Israëlieten toe om een weinig van Zijn ontzagwekkendheid te zien. Hebt u zich ooit afgevraagd hoe onze Vader al onze stemmen tegelijk kan horen? Hij stond de Israëlieten een volledige bovennatuurlijke ervaring toe, een soort omkering van de zintuigen. Hij verwijderde de grenzen tussen zien en horen. Het kon een ontzagwekkende voorproef zijn voor één aspect van hoe de eeuwigheid zou kunnen zijn!

Eén van de belangwekkendste beelden die op de Berg geschilderd worden is dat van een Hebreeuwse huwelijksplechtigheid. Als we naar Israël zien als de bruid en יהוה als de Bruidegom, verandert dat het Mozaische verbond in de "ketubah" of het huwelijksverbond. Hier zijn de stappen:

- We hebben reeds gelezen over de voornemens van de Bruidegom in de "Ik zal's" - **Shemot 6:6** *Zeg daarom tot de kinderen van Israël: 'Ik ben יהוה; Ik zal u uitbrengen van onder de lasten van de Egyptenaren, Ik zal u redden van hun slavernij, en Ik zal u terugkopen met een uitgestrekte arm en met grote oordelen. 7 Ik zal u als Mijn volk aannemen, en Ik zal uw Elohim zijn. Dan zult u weten dat Ik יהוה ben uw Elohim die u uitleidt van onder de lasten van de Egyptenaren.'*
- De bruid wordt afgezonderd om haar voor te bereiden op het huwelijk. Israël was afgezonderd toen zij in de wildernis (Bemidbar – plaats van het Woord) was gebracht waar haar karakter werd getransformeerd. Dit wordt ook heiliging genoemd, of het proces van heilig gemaakt worden. Voor Israel moest dit gebeuren tijdens de periode die bekend staat als de "Omertelling".
- Het formeel aanzoek: **Shemot 19:5** 'Nu daarom, als u inderdaad Mijn stem zult uitvoeren en Mijn verbond zult houden, dan zult u een speciale schat voor Mij zijn boven alle volken; want heel de aarde is van Mij.'
- Het antwoord van de bruid op het aanzoek: **Shemot 19:8** Toen antwoordde heel het volk samen en zei: "All wat יהוה heeft gesproken zullen wij doen." Dus bracht Moshe de woorden van het volk terug naar יהוה.
- Vorbereiding voor de speciale dag: **Shemot 19:10** Toen zei יהוה tot Moshe: "Gaat naar het volk en heilig hen vandaag en morgen, en laat hen hun kleren wassen."

- The Groom comes down and stands beneath the wedding canopy (chuppah) - **Shemot 19:16** *Then it came to pass on the third day, in the morning, that there were thunderings and lightnings, and a thick cloud on the mountain; and the sound of the shofar was very loud, so that all the people who were in the camp trembled.*
- The Groom presents the wedding proposal through the friend of the bridegroom (Moshe) - **Shemot 19:17** *And Moshe brought the people out of the camp to meet with Elohim, and they stood at the foot of the mountain.*
- A shofar blast will announce the special day - **Shemot 19:19** *And when the blast of the shofar sounded long and became louder and louder, Moshe spoke, and Elohim answered him by voice.*
- The marriage contract (ketubah) is given to the bride. It includes all the conditions of the marriage covenant. These are the Ten Words. (Shemot 20)
- The token of the covenant symbolizing its permanence - **Shemot 31:16** *Therefore the children of Israel shall keep the Sabbath, to observe the Sabbath throughout their generations as a perpetual covenant.*
- De Bruidegom daalt af en staat onder de huwelijksbaldakijn (chuppah). **Exodus 19:16** *Toen gebeurde het op de derde dag, in de ochtend, dat er donders en bliksems waren, en een dikke wolk op de berg; en het geluid van de shofar was zeer luid, zodat heel het volk, dat in het kamp was, beefde.*
- De Bruidegom biedt het huwelijksverzoek aan via de vriend van de bruidegom (Mozes) - **Shemot 19:17** *En Moshe bracht het volk uit het kamp om Elohim te ontmoeten, en zij stonden aan de voet van de berg.*
- Een shofar stoot zal de speciale dag aankondigen - **Shemot 19:19** *En toen de shofar stoot lang aanhield en luider en luider werd, sprak Moshe, en Elohim antwoordde hem met stem.*
- Het huwelijkscontract (ketubah) wordt aan de bruid gegeven. Het bevat alle voorwaarden van het huwelijksverbond. Dat zijn de Tien Woorden. (Shemot 20)
- Het teken van het verbond symboliseert zijn bestendigheid - **Shemot 31:16** *Daarom zullen de kinderen Israëls de Shabbat houden, om de Shabbat doorheen hun generaties als een eeuwig verbond na te leven.*

Thus ended the first stage of the marriage covenant called the betrothal. During the betrothal you are legally married to your spouse, but you do not yet physically dwell with them. Jeremiah provides us with more insights into the betrothal of Israel in the wilderness:

Jeremiah 2:1 *Moreover the word of יהוה came to me, saying, 2 "Go and cry in the hearing of Jerusalem, saying, 'Thus says יהוה : "I remember you, The kindness of your youth, The love of your betrothal, When you went after Me in the wilderness, In a land not sown. 3 Israel was holiness to יהוה, the firstfruits of His increase. All that devour him will offend; Disaster will come upon them," says יהוה ."*

We know that soon we will be reading of trouble in the betrothal. Almost immediately there was unfaithfulness on the part of the bride with the golden calf. We will read more of that in the weeks to come.

We are also in the stage of betrothal with our Bridegroom if we are in a personal relationship with our Messiah Yeshua. We are legally married, yet we do not yet physically dwell with Him. We have the same marriage contract as that given to the Israelites and the same token of the covenant (Shabbat). In the book of Revelation, we read of the future consummation of our marriage, however, there are a few things that must happen first. After the betrothal, the bride would go home and prepare her wedding dress. The Groom would go to His Father's house and prepare a dwelling for them. Then they would be ready to physically dwell together and consummate the marriage.

Let's define the bride. The Jews say it is them. The church insists that they are the bride. Is יהוה/Yeshua a polygamist? Let's take a look at who the people were who first entered into the betrothal:

Zo eindigt de eerste fase van het huwelijksverbond; de verloving genoemd. Tijdens de verloving ben je wettig met je echtgenoot getrouwd maar je leeft nog niet fysiek met hem samen. Jeremia geeft ons meer inzicht in de verloving van Israel in de wildernis:

Jer. 2:1 *Bovendien kwam het woord van יהוה tot mij, zeggend: 2 "Ga en schreeuwen in het gehoor van Jeruzalem, zeggend: 'Zo zegt יהוה : "Ik gedenk u, de beminlijkheid van uw jeugd, de liefde van uw verloving, toen u na Mij in de wildernis ging, in een niet bezaaid land. 3 Israël was heiligheid voor יהוה, de eersteling van Zijn opbrengst. Allen die hem verslindt zullen zich vergrijpen; ramp zal op hen komen," zegt יהוה ."*

Wij weten dat wij spoedig over probleem in de verloving zullen lezen. Bijna onmiddellijk was er ontrouw van de kant van de bruid met het gouden kalf. Wij zullen er de komende weken meer over lezen.

Ook wij zijn in de fase van verloving met onze Bruidegom indien we een persoonlijke relatie met Messiah Yeshua hebben. Wij zijn wettig getrouwd, maar we leven nog niet fysiek met Hem samen. Wij hebben hetzelfde huwelijkscontract zoals dat aan de Israëlieten gegeven en hetzelfde teken van het verbond (Shabbat). In het boek Openbaring lezen we van de toekomstige gemeenschap van ons huwelijk; er zijn echter nog enkele dingen die eerst moeten gebeuren. Na de verloving zou de bruid naar huis gaan en haar bruidskleed klaarmaken. De Bruidegom zou naar het huis van Zijn Vader gaan en een onderkomen voor hen klaarmaken. Dan zouden ze klaar zijn om fysiek samen te leven en het huwelijk te voltrekken.

Laten we de bruid definiëren. De Joden zeggen dat zij het zijn. De kerk dringt erop aan dat zij de bruid zijn. Is יהוה/Yeshua polygamist? Laten we een blik werpen op wie de mensen die zich eerst verloofden:

Acts 7:37 “This is that Moshe who said to the children of Israel, ‘יהוה your Elohim will raise up for you a Prophet like me from your brethren. Him you shall hear.’ 38 “This is he who was in the congregation (ecclesia - ἐκκλησία) in the wilderness with the Angel who spoke to him on Mount Sinai, and with our fathers, the one who received the living oracles to give to us,

“Congregation” is the Greek ecclesia (ἐκκλησία) which is translated as “church” nearly every other time it appears in the Brit Chadasha. The congregation, Israel, the church...it’s the same entity in Acts as it was in Shemot. The “church” was not a separate entity that was “born” on Shavuot/Pentecost as pictured in the book of Acts. This same assembly was present at Shavuot/Pentecost on Mt. Sinai. And the “Prophet like me” becomes identified in Acts 7:38 as Yeshua. He was the One who spoke to the children of Israel on the Mountain. So the answer as to who is the bride...it is all who “hear” the “prophet like Moshe” and who “receive the living oracles” which was the living Word of Elohim spoken on Mt. Sinai.

The bride must prepare her wedding dress as described in Ephesians 5:

Ephesians 5:26 that He might sanctify and cleanse her with the washing of water by the word, 27 that He might present her to Himself a glorious assembly, not having spot or wrinkle or any such thing, but that she should be holy and without blemish.

Clothing is a description of our attitude and actions. Those who keep their wedding garment “unspotted and without wrinkle” are spiritually mature before their Bridegroom. Consider these verses:

Revelation 19:14 And the armies in heaven, clothed in fine linen, white and clean, followed Him on white horses.

Revelation 16:15 “Behold, I am coming as a thief. Blessed is he who watches, and keeps his garments, lest he walk naked and they see his shame.”

We’ve also been told that our Bridegroom is preparing a place for His bride:

John 14:3 “And if I go and prepare a place for you, I will come again and receive you to Myself; that where I am, there you may be also.

Much of what was written in the Brit Chadasha was to exhort believers to strive to overcome the desires of the flesh, be obedient, and to seek to grow in the maturity that would clothe them in the proper wedding attire. It is not unlike the transformation process that we’ve seen happening in Shemot.

Hand. 7:37 „Dit is die Moshe die tot de kinderen van Israël zei, ‘יהוה uw Elohim zal voor u een Profeet doen opstaan zoals mij, vanuit uw broeders. Naar Hem zult u horen. ’38 Dit is hij die in de congregatie (ecclesia - ἐκκλησία) in de wildernis was met de Engel die tot hem op de berg Sinai sprak, en met onze vaders, degene die de levende orakels ontving om ze aan ons te geven,

“Congregatie” is het Griekse ecclesia (ἐκκλησία) dat in bijna alle gevallen dat het in de Brit Chadasha (NT) voorkomt, met “kerk” vertaald is. De congregatie, Israël, de kerk... het is dezelfde entiteit in Handelingen als die in Shemot was. De “kerk” was geen afzonderlijke entiteit die op Shavuot/Pinksteren “geboren” was, zoals in het boek Handelingen wordt voorgesteld. Deze zelfde vergadering was aanwezig bij Shavuot/Pinksteren op de berg Sinai. En de “Profeet als mij” wordt in Hand. 7:38 als Yeshua geïdentificeerd. Hij was Degene die op de Berg tot de kinderen van Israël sprak. Dus is het antwoord in verband met wie de bruid is ... iedereen die de “profeet zoals Moshe” “horen” en die “de levende orakels ontvangen” wat het levende Woord van Elohim gesproken op de berg Sinai was.

De bruid moet haar bruidsjurk klaarmaken zoals in Efeze 5 beschreven:

Ef. 5:26 opdat Hij haar zou kunnen heiligen en reinigen met de waterwassing door het woord, 27 opdat Hij haar aan zich zou kunnen voorstellen, een glorieuze gemeente, geen vlek of rimpel of zulk ding hebbend, maar dat zij heilig en zonder smet zou zijn.

De kleding is een beschrijving van onze houding en acties. Zij die hun trouwgewaad “onbevlekt houden en zonder rimpel” bewaren, zijn geestelijk rijp vóór hun Bruidegom. Overdenk deze verzen:

Opb. 19:14 En de legers in de hemel, gekleed in fijn linnen, wit en schoon, volgden Hem op witte paarden.

Opb. 16:15 Zie, Ik ben komend als een dief. Gezegd is hij die waakt, en zijn gewaden bewaart, opdat hij niet naakt loopt en zij zijn schande zien.

Ons is ook gezegd dat onze Bruidegom een plaats voor Zijn bruid aan ’t bereiden is:

Joh. 14:3 En als Ik ga en een plaats voor u bereid, zal Ik opnieuw komen en zal u tot Mijzelf ontvangen; opdat waar Ik ben, u daar ook kunt zijn.

Veel van wat in de Brit Chadasha (NT) opgeschreven werd, was om gelovigen te waarschuwen om ervoor te ijveren om de verlangens van het vlees te overwinnen, gehoorzaam te zijn, en zoeken in de rijpheid te groeien die hen zou kleden in de gepaste huwelijksstooi. Het is niets anders dan het transformatieproces dat we in Shemot hebben zien plaatsvinden.

Now consider Rav Sha'ul's words:

2 Corinthians 11:2 *For I am jealous for you with godly jealousy. For I have betrothed you to one husband, that I may present you as a chaste virgin to Messiah.*

For this is the goal:

Revelation 19:7 *“Let us be glad and rejoice and give Him glory, for the marriage of the Lamb has come, and His wife has made herself ready.” 8 And to her it was granted to be arrayed in fine linen, clean and bright, for the fine linen is the righteous acts of the saints.*

And this is the consummation when Yeshua will dwell for eternity with His bride:

Revelation 21:1 *Now I saw a new heaven and a new earth, for the first heaven and the first earth had passed away. Also there was no more sea. 2 Then I, John, saw the holy city, New Jerusalem, coming down out of heaven from Yah, prepared as a bride adorned for her husband. 3 And I heard a loud voice from heaven saying, “Behold, the tabernacle of Yah is with men, and He will dwell with them, and they shall be His people. Yah Himself will be with them and be their Yah.”*

To summarize – the goal of a believer should not be to just believe...but to move forward into a holy and set apart relationship with Yeshua, our Bridegroom whom we are in covenant with. The Torah defines words like holy, righteous, love, and set-apart so that we will not be “ashamed,” but properly clothed and ready for our Bridegroom when He returns!

2 Timothy 2:15 *Be diligent to present yourself approved to Yah, a worker who does not need to be ashamed, rightly dividing the word of truth.*

Shabbat Shalom!
Ardelle

Overweeg nu Rav Sha'ul's (Paulus') woorden:

2 Kor. 11:2 *Want ik ben op u jaloers met goddelijke jaloersheid. Want ik heb u verloofd met één echtgenoot, opdat ik u als een reine maagd aan Messiah kan voorstellen.*

Want dit is het doel:

Opb. 19:7 *“Laat ons blij zijn en ons verheugen en Hem glorie geven, want het huwelijk van het Lam is gekomen, en Zijn vrouw heeft zich klaar gemaakt.” 8 En aan haar werd het verleend om in fijn linnen te worden opgesteld, schoon en schitterend, want het fijne linnen zijn de rechtvaardige daden van de heiligen.*

En dit is de huwelijksgemeenschap wanneer Yeshua voor eeuwig bij Zijn bruid zal vertoeven:

Opb. 21:1 *Nu zag ik een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen. Ook was er geen zee meer. 2 Toen zag ik, Johannes, de heilige stad, Nieuw Jeruzalem, neerdalend uit de hemel vanuit Yah, voorbereid als een bruid voor haar echtgenoot versierd. 3 En ik hoorde een luide stem vanuit de hemel zeggend: “Zie, de tabernakel van Yah is bij de mensen, en Hij zal met hen verblijven, en zij zullen Zijn volk zijn. Yah Zelf zal met hen zijn en zal hun Yah zijn.”*

Om samen te vatten - het doel van een gelovige zou niet enkel moeten zijn te geloven... maar vooruit te gaan in een heilige en afgezonderde relatie met Yeshua, onze Bruidegom met wie wij een verbond hebben. De Torah definieert woorden zoals heilig, rechtvaardig, liefde, en afgezonderd zodat wij niet “beschaamd” zullen zijn, maar behoorlijk gekleed en klaar voor onze Bruidegom wanneer Hij terugkeert!

2 Tim. 2:15 *Wees ijverig om uzelf aan Yah goedbevonden voor te stellen, een arbeider die niet beschaamd hoeft te zijn, het woord van waarheid juist verdelend.*

Shabbat Shalom!
Ardelle